

Lustgas - AKUTEN

Förändringar sedan föregående version

Ny rutin.

Syfte

Att säkerställa en resurseffektiv handläggning av patienter med misstänkt eller bekräftat lustgasmissbruk på akutmottagningen.

Bakgrund

Lustgas (N₂O) är en lättflyktig narkosgas som används inom vården som smärtlindring, främst inom förlossnings- och barnsjukvård. Den har snabbt insättande effekt och kort halveringstid, enstaka minuter. Den säljs komprimerad på tub online eller i köksbutiker för att användas som drivgas i t.ex. gräddsifoner, men andas oftast in genom att ballonger fylls eller direkt ur tuben. Lustgas är laglig och har låg toxicitet vid sporadisk användning, men genom att inaktivera vitamin B12 skadas flertalet celltyper i kroppen vid långvarig användning.

Symptom

Inaktiverat vitamin B12 (B12-brist) kan ge neurologiska skador genom demyelinisering av nerver med stickningar/domningar och gångsvårigheter. Makrocytär anemi och annan benmärgsskada kan också uppstå liksom ökad risk för tromboembolism. Köldskador i mun och svalg eller på hud är vanligt om gasen inte andats in via ballong och psykiatriska symptom är mycket vanliga.

Handläggning

På akutmottagningen är akut lustgastoxicitet sällan sökorsak. Akuten utreder inte symptom men behandlar komplikationer.

S-homocystein tas som ensamt prov. Vid värde $>20 \mu\text{mol/L}$ ges behandling med Vitamin B12, inj. Hydroxokobalamin 1 mg i.m. Orosanmälan till Socialtjänsten rekommenderas vid anamnes på beroende. Behandling med B12-tabletter rekommenderas inte.

Vid homocystein $>50 \mu\text{mol/L}$ rekommenderar Giftinformationscentralen (GIC) inneliggande vård med inj. Hydroxokobalamin 2mg i.m. som engångsdos och trombosprofylax (Innohep 4500E s.c. 1x1) i 3-5 dagar. Från avdelning kontrolleras också s-kobalamin, s-folat, blodstatus (inklusive MCV och MCHC), d-dimer.

Efter den inledande dosen hydroxokobalamin (2 mg i.m) är ytterligare B12-tillförsel som regel inte nödvändig.

S-homocystein kontrolleras dagligen och utskrivning sker när värdet är <20 . Remiss till psykiatri rekommenderas. Kontakt med neurolog eller hematolog behövs sällan.

Granskare / arbetsgrupp

Alexander Haner, vårdenhetsöverläkare Akutmottagning Östra

Johan Ingemarsson, sektionschef Akutmottagning Östra

Henrik Norrsell, sektionschef MAVA Östra

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Verksamhet Medicin Geriatrik och Akutmottagning
Östra

Innehållsansvar: Alexander Haner, (aleha3), Överläkare

Granskad av: Johan Ingemarsson, (johin2), Sektionschef

Godkänd av: Sofia Ekdahl, (sofek1), Verksamhetschef

Dokument-ID: SU9772-1276147733-239

Version: 1.0

Giltig från: 2025-02-11

Giltig till: 2027-02-06